
СПИСЪК НА ТЕРМИНИ

администратор на локални приложения

Квалифициран служител на локалната библиотека, който отговаря за дефинирането на потребителските имена и правата на групите потребители при работа с програмното осигуряване COBISS3 (виж и *група потребители, потребителско име*).

атрибут

Данни, характерни за определена категория. Всеки атрибут има название (виж и *обект, категория*).

Пример:

Категорията партньори включва следните атрибути: име, фамилно име, адрес на партньора и др.

браузър

Основният прозорец на потребителския интерфейс. Дава възможност за избор на модули и категории, преглеждане на обекти, навигиране между тях, прилагане на методи към категории и обекти (сравни с *търсач, визуализатор, редактор*).

визуализатор

Една от съставните части на потребителския интерфейс, която дава възможност да се разглеждат атрибутите на определен обект и на включените в него и свързаните с него обекти (сравни с *браузър, търсач, редактор*).

включен обект

Обект, приналежащ към определена категория, който не съществува самостоятелно, а е включен към друг обект (виж и *обект, категория*).

временна памет

Място, където временно се съхранява копиран текст.

връзки на обекта

Списък на включените в определен обект и свързаните с него обекти.

въвеждане

Допълване и редактиране на нови свойства на обекта.

група адреси

Група, в която могат да се дефинират един или повече адреси за електронна поща. Съществуват три групи адреси: ТО – група на основните получатели, СС – група на получателите, до които се изпраща копие и ВСС – група на получателите на скрито копие (групите ТО, СС и останалите членове на групата ВСС не могат да ги виждат). Получателите от всички групи съставят един набор от адреси за електронна поща (виж и ВСС, СС, набор от адреси за електронна поща, ТО).

група потребителски имена

Група, която включва потребителски имена и права, определящи вида на дейността ѝ (виж и *потребителско име*).

дестинация

Адрес за електронна поща или принтер, към които се изпращат изходите. Дестинацията представлява набор от адреси за електронна поща или един принтер (виж и *набор от адреси за електронна поща*).

дестинация при дефиниране на изход

Дестинацията се дефинира при изготвянето на за електронна поща конкретен изход, напр., поръчка. Тя може да се подготви само от потребител, който има права за създаване на дефиниции на изходи (виж и *дефиниция на изход, дестинация*).

дефиниция на изход

Определя съдържанието, формата и дестинацията на изход. Тя може да се подготви само от потребител, който има права за създаване на дефиниции на изходи (виж и *дестинация, дестинация при дефиниране на изход*).

заглавна лента

Лентата в горната част на прозореца на браузъра, редактора, търсача или визуализатора.

запитване

Набор от параметри за търсене на обект(и) от определена категория.

изтриване

Заличаване на информация от база данни. Изтритите данни не се включват повече в базата (виж и *отстраняване*).

Пример:

Изтриване на поръчка от базата данни на поръчките.

изход

Състои се от един или повече формуляри (сравни с *формуляр*).

категория

Група обекти. Категорията се дефинира от всички данни (атрибути), които са общи за всички обекти, които принадлежат към нея и определят нейното съдържание. Всяка категория има название (виж и *атрибут, обект*).

Пример:

Всички данни за Педагогически институт в Любляна (име на партньора, потребителско име, адрес и т.н.) са дефинирани в категория, наречена **Партньори**.

клиент

Компютър, на който е инсталиран интерфейсът на програмното осигуряване COBISS3 (виж и *сървър*).

ключ на обекта

Атрибут, който идентифицира обекта еднозначно, напр., номер на поръчката, означение за идентификация на партньора (виж и *атрибут, обект*).

контекстно меню

Съдържа методи. За да се отвори контекстното меню, се маркира отделен елемент (напр., обект, категория и др.) и се щраква с десния бутон на мишката. Съдържанието е различно, в зависимост от маркираните категория, обект, пряк път или запитване (сравни с *меню*).

контури

Определят границите на прозореца. Чрез контурите могат да се променят размерите на брауъра, търсача и визуализатора, но не и на редактора.

конфигурационен файл

Файлът, който съдържа всички параметри, необходими за функциониране на програмното осигуряване COBISS3.

лента за позициониране

Когато в работното пространство на прозореца не е показано цялото съдържание на страницата, в десния или долния му край се появява лента за позициониране, която позволява на ползвателя да види скритата част от съдържанието.

лента с инструменти

Лентата, която се намира под лентата с менютата и съдържа няколко икони за най-често ползваните методи. Лентата с инструменти не може да бъде променяна (сравни с *лента с менюта*).

лента с менюта

Лентата под заглавната лента, която се състои от няколко менюта. Съдържанието на лентата с менюта не се променя (виж и меню, сравни със заглавно меню, меню с инструменти).

логическа дестинация

Всеки изход от системата има логическа дестинация, която определя къде ще бъде изпратен. Логическата дестинация за всяка библиотека се дефинира с инсталирането на програмното осигуряване COBISS3.

локална библиотека

Библиотеката, в която работят всички потребители и администратора на локалните приложения (виж и *потребител, администратор на локални приложения*).

меню

Меню от лентата с менюта, напр., Система, Категория, Обект и т.н. Всяко меню включва няколко метода, които се използват при осъществяването на определени процедури (виж и *лента с менюта, сравни с контекстно меню*).

метод

Цялостен набор от действия, извършвани по отношение на обект или категория, чрез който се осъществяват оперативни процеси (виж и *обект, категория*).

модул

Част от програмното осигуряване COBISS3, напр., COBISS3 /
Междубиблиотечно заемане. Синоним на *приложение*.

набор от адреси за електронна поща

Адресите за електронна поща от една група адреси. Наборът от адреси за електронна поща трябва да включва поне един адрес от групата адреси ТО. Наличието на адреси от групите СС или ВСС не е задължително. Един набор от адреси за електронна поща представлява един ред от списъка на дестинациите (виж и дестинация, група адреси).

обект

Отделна единица, принадлежаща към определена категория. Набор от данни, отнасящи се до лица (партньори, потребители), дейности (поръчване, рекламиране, информироване) или предмети (поръчки, съпроводителни документи, фактури). (виж и *атрибут, категория*).

Пример:

Всички данни за Педагогически институт в Люблина, които се съхраняват в базата данни на обектите, съставят един обект от категорията **Партньори**.

основен изход

Списък на атрибути на обект и техните стойности.

падащ списък

Списък от опции за маркиране на кодирани данни. Полето, съдържащо падащия списък се отбелязва с "▼". Списъкът се появява след щракване върху полето или стрелката. Пренасянето на подходящата стойност в полето се извършва с щракване върху нея. Падащият списък се затваря автоматично.

папка

Списък на категории и обекти. Синоним на *директория*.

подказващ текст

Информация (название на метод, атрибут или пояснение) за елементи в браузъра, редактора, търсача или визуализатора, която се появява когато курсорът на мишката е позициониран върху метод от менюто, икона, название на атрибут, включен или свързан обект.

поле за въвеждане

Полето за въвеждане на стойности. Активира се с кликане върху него.

поле за отметка

Поле с форма на квадратче (☐) , в което с щракване на мишката се поставя или премахва отметка. Когато в квадратчето е отбелязан знакът ☒, опцията е маркирана, а когато то е празно, тя е изключена. Полетата за отметка съдържат опции, които не са взаимозависими и затова е възможно да се маркират едновременно повече от една опции (сравни с превключвател).

последователност на изходите

Списък от избрани обекти от една и съща категория, за които към дестинациите може да се изпращат изходи, подбрани от списъка на дефинициите на изходи.

потребител

Квалифициран служител на локална библиотека, който ползва програмното осигуряване COBISS3.

потребителска дестинация

Потребителска дестинация се използва когато дефиницията на изхода не съдържа предефинирана дестинация. Тя може да бъде дефинирана отделно за всеки ползвател в менюто Настройки от лентата с менюта (виж и дестинация, лента с менюта, потребителско име).

потребителско име

Код, с който потребителят може да влиза и да работи в програмното осигуряване COBISS3. Кодът може да съдържа букви и цифри.

превключвател

Поле с форма на окръжност (☐) , което се маркира или изчиства с щракване на мишката. Опцията е избрана, когато в полето има точка (☒) и не е избрана, когато то е празно. Превключвателите съдържат опции, които са взаимоизключващи се и затова е възможно да се маркира само една опция (сравни с *поле за отметка*).

предварителен преглед

Показва на екрана как би изглеждал документа и дава възможност за проверка преди изпращането му към дестинацията.

предоставяне на изход

Метод, който отбелязва, че определен изход (документ) е изпратен на получателя си.

премахване

Отстраняване на данни от определено място. Отстранените данни продължават да съществуват в базата (виж и *изтриване*).

Пример:
Премахване на единица от документа.

промяна на дестинация

Добавяне, редактиране или отстраняване на дестинации (виж и *дестинация*).

пряк път

Път към обект, който е достъпен без предварително търсене и може да бъде присъединен към работното пространство.

работно пространство

Част от прозореца на браузъра, към която се присъединяват създадени или подбрани за допълнителна обработка (след търсене, чрез връзки и кратки пътища) обекти (виж и *браузър*).

редактиране

Промяна на свойствата на обекта (в някои случаи може да включва изтриване).

редактор

Една от съставните части на потребителския интерфейс, чрез която могат да се въвеждат и променят стойностите на атрибутите на определени обекти и включени обекти, да се дефинират връзки на обекта и да се визуализират включени и свързани с него обекти (сравни с *браузър*, *търсач*, *визуализатор*).

сървър

Компютър, на който е инсталирано програмното осигуряване COBISS3 и допълнителен софтуер (напр., обектно-ориентирана база данни, Java JDK 1.5) (виж и *клиент*).

търсач

Една от съставните части на потребителския интерфейс, чрез която се извършва търсене на обекти в определена категория (сравни с *браузър*, *визуализатор*, *редактор*).

файл

Подредена съвкупност от данни.

формат на изхода

Определя атрибутите и тяхната последователност в списъка на намерените в търсача обекти (виж и *атрибут*, *обект*).

формуляр

Документ, който се отпечатва или изпраща на адреса на електронната поща на получателя (сравни с *изход*).

характеристика на обекта

Определя съдържанието на обекта. Характеристиките на обекта са: атрибути, връзки на обекта, включени обекти (виж и *обект*).

ВСС (скрито копие)

Получател(и) на копие от електронно писмо, които не са известни на останалите получатели (виж и *група адреси*).

СС (копие)

Получатели на копие от електронно писмо, които са видими за всички останали получатели (виж и *група адреси*).

ТО

Основния(ите) получател(и) на електронно писмо.